

HISTÒRIA ANTIGA (GRAU ARQUEOLOGIA)

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	HISTÒRIA ANTIGA
Codi	
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	1ER Curs
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)</i>
Llengües	CATALÀ/CASTELLÀ

Professor/a de contacte

Nom professor/a	ORIOLESTI
Departament	CIÈNCIES DE L'ANTIGUITAT
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-153
Telèfon (*)	935811286
e-mail	Oriol.Olesti@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	JORDI VIDAL i ORIOLESTI
Departament	CC. de l'Antiguitat
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-153
Telèfon (*)	935811286
e-mail	Jordi.Vidal@uab.cat
Horari de tutories	

(Afegeix tants camps com sigui necessari)

() camps optatius*

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

A les assignatures de primer es podria incloure informació sobre els coneixements mínims necessaris per a cursar l'assignatura, com a consells sobre quins temes repassar

Qualsevol manual d'Història Antiga publicat en els darrers 10 anys seria un bon punt de recolzament per a l'assignatura. Serviria com a obra de referència. També es recomanable un nivell mínim d'anglès llegit.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura analitzarà la història dels principals processos socials i fets culturals de les civilitzacions del Mediterrani i d'Europa durant l'Antiguitat. S'explicarà de quina manera es van generar i com van fer-se efectius els poders polítics des del seu origen, al Proper Orient, fins a l'origen del model de la ciutat-estat (s. VIII a.C.) i el sorgiment dels Imperis Antics. També es tractarà de les maneres d'organitzar la producció i els intercanvis en aquest mateix període.

Objectius

En acabar el curs l'alumne ha de demostrar

1. Haver assolit els continguts expressats en el temari i identificar qualsevol dels seus punts en el context que li correspon.
2. Ser capaç d'analitzar, processar i interpretar qualsevol mena de material addicional (textos, mapes, taules, gràfics) d'acord amb els continguts del temari i situar-lo en el marc corresponent.
3. Demostrar haver fet unes lectures mínimes exigides (llibres i/o capítols especialment indicats i/o articles recomanats).
4. Saber identificar i distingir els diversos procediments emprats pels grups de poder en la captura del treball dels dominats (treball esclau, relacions de dependència, impost estatal en les seves diverses modalitats, etc) treballats en el temari.
5. Haver assolit un coneixement integral i global de la matèria mitjançant l'articulació i la relació existent entre els diferents punts en què es divideix el temari.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE1. (CE: competències específiques ...) CE3. Contextualitzar els processos històrics i avaluar críticament les fonts i els models teòrics
Resultats d'aprenentatge	<p>CE3.1.Relacionar les claus de les etapes històriques, en particular les referents a la Història Antiga.</p> <p>CE3.2. Interpretar i analitzar críticament la diversitat de models teòrics.</p>
CompetènciaCE7. CE4. Dominar i identificar la Història nacional pròpia i l'estructura diacrònica general del passat
Resultats d'aprenentatge	<p>CE4.1 Contextualitzar els processos històrics més rellevants de l'entorn en el que vivim</p> <p>CE4.2 Analitzar críticament les societats de l'entorn històric immediat.</p> <p>CE4.3 Relacionar els fenòmens actuals amb els processos històrics</p>
Competència	CT2. (CT: competències transversals)
Resultats d'aprenentatge	<p>CT4.</p> <p>CT5.</p>
Competència	<p>CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupar un pensament i raonament crític, i saber comunicar-lo de manera efectiva. • Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom. • Respectar la diversitat i pluralitat d'idees.

6.- Continguts de l'assignatura

TEMARI FONAMENTAL

1- setmana (13-09 al 17/09): **Pròxim Orient: IV-III mil·lenni**

El creixent fèrtil

De la ciutat a l'Estat

2- setmana (20/09 al 24/09): **Pròxim Orient: II mil·lenni**

Ciutats i imperis: Mari, Babilònia, Assur, Hatti Mitani

El regne mig egipci i l'expansionisme del regne nou

3- setmana (27/09 al 1/10): **Pròxim Orient: I mil·lenni**

Les ciutats fenícies i Israel

Els imperis universals: assiris, neobabilònics i perses

4- setmana (4/10 al 8/10): **Seminari del Pròxim Orient Antic.**

5- setmana (11/10 al 15/10): **Grècia protohistòrica**

Les civilitzacions minoica i micènica

La societat homèrica i la formació de la "polis"

6- setmana (18/10 al 22/10): **Grècia arcaica**

Esparta

Atenes

7- setmana (25/10 al 29/10): **Grècia clàssica**

Les guerres contra els perses
La guerra del Peloponès

8- setmana (1/11 al 5/11): **l'Hel·lenisme**
La crisi de la Polis.
Filip II i Alexandre. Els regnes Hel·lenístics.

9- setmana (8/11 al 12/11): **Roma monàrquica**
Orígens de la ciutat
Les reformes de Servi Tuli

10- setmana (15/11 al 19/11): **La República Romana**
Plebeus *versus* patricis. Institucions i magistratures republicanes
Roma a Itàlia

11- setmana (22/11 al 26/11): **Seminari de Roma: La Conquesta romana**

12- setmana (29/11 al 3/12): **Les guerres civils**
Marius-Silla, Cèsar-Pompeu,
Octavi-Marc Antoni

13- setmana (06/12 al 10/12): **Imperi romà (el principat)**
Dinasties: Juli-Claudis, Flavis, Antonins i Severs
Les Províncies: Hispània

14- setmana (13/12 al 17/12): **Imperi romà (el dominat)**
Crisi del segle III
Reformes i caiguda

15- setmana: 21 de Desembre: EXAMEN.

16- setmana: RE-AVALUACIÓ.

17- setmana: RE-AVALUACIÓ.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

- Assistència a classes teòriques dirigides pel professor /a.
- Assistència a sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor/a.
- Visites a Museus o jaciments.
- Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents arqueològics.
- Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.
- Estudi personal.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques	39	-Relacionar les claus de les etapes històriques del període Antic. -Interpretar i analitzar críticament la diversitat de models d'interpretació dels fenòmens històrics.
Assistència a un Museu	3	- Relacionar els mètodes i tècniques de la investigació arqueològica amb l'explicació històrica.

Supervisades

Pràctiques i Seminaris	3	<ul style="list-style-type: none"> - Relacionar les claus de les etapes històriques del període Antic. - Interpretar i analitzar críticament la diversitat de models d'interpretació dels fenòmens històrics - Relacionar els mètodes i tècniques de la investigació arqueològica amb l'explicació històrica. - Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinar

Autònomes

Comentaris de Text i de Mapes	30	<ul style="list-style-type: none"> - Relacionar les claus de les etapes històriques del període Antic. - Interpretar i analitzar críticament la diversitat de models d'interpretació dels fenòmens històrics - Relacionar els mètodes i tècniques de la investigació arqueològica amb l'explicació històrica. - Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinar
Estudi dels materials del curs	45	<ul style="list-style-type: none"> - Relacionar les claus de les etapes històriques del període Antic. - Interpretar i analitzar críticament la diversitat de models d'interpretació dels fenòmens històrics - Relacionar els mètodes i

		técnicas de la investigación arqueológica amb l'explicació històrica. -Debate a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinar

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

40% Exàmen
40% Ressenyes i treballs escrits.
10% Seminaris.
10% Participació, assistència i progressió.

Es reavaluaran les activitats d'avaluació entregades en els terminis establerts pel professor/a de l'assignatura; en cap cas es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació.

La participació, assistència i progressió no es reavaluen.

Es considerarà un alumne com a "no presentat" si ha lliurat menys del 60% de les evidències avaluable del total de l'assignatura.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Examen	1'5 h.	
Treballs escrits. Comentaris de Textes i mapes	30 h.	

Participació als Seminaris

3 h.

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia comentada: És molt convenient que els estudiants utilitzin la bibliografia com un instrument a l'abast per assolir un coneixement global dels continguts i ser capaços de plantejar i desenvolupar qualsevol tema o apartat d'ampliació. La bibliografia s'ha dividit en diversos apartats, segons la funció que cada una de les obres ha de complir durant el curs.

a. Manuals de consulta.

BRAVO, G. (1994), *Història del mundo antiguo. Una introducción crítica*. Alianza Editorial, Madrid.

ALVAR, J., D. PLÁCIDO, F. BAJO, J. MANGAS, (1994) *Manual de Història Universal. 2 Història Antigua*. Ed. Historia 16. Madrid.

BELTRAN LLORIS, F.-MARCO SIMON, F. , (1987), *Atlas de Historia Antigua*, Zaragoza.

CHRISTOL, M., D. NONY, (1992), *De los orígenes de Roma a las invasiones bárbaras*. Akal, Madrid.

DOMINGUEZ MONEDERO, A., D. PLÁCIDO, F.J. GÓMEZ ESPELOSÍN, F. GASCÓ, (1999), *Historia del mundo clásico a través de sus textos. 1- Grecia*. Alianza Editorial, Madrid.

GARCIA MORENO, L., F. GASCÓ, J. ALVAR, F.J. LOMAS, (1999), *Historia del mundo clásico a través de sus textos. 2- Roma*. Alianza Editorial, Madrid.

GONZÁLEZ WAGNER, C., 1993, *El Próximo Oriente Antiguo*, I, Madrid.

- 1999, *Historia del Cercano Oriente*, Salamanca.

GRIMAL, N., 1996, *Historia del Antiguo Egipto*, Paris.

KUHRT, A., 2001, *El Oriente Próximo en la antigüedad (3000-300 a.C.)*, 2 vols., Barcelona.

LIVERANI, M., 1995, *El Antiguo Oriente. Historia, sociedad, economía*, Barcelona.

LÓPEZ BARJA, P., F.J. LOMAS, (2004) *Historia de Roma*, Akal, Madrid.

ROUZÉ, F., M.C. AMOURETTI, (1987) *El mundo griego antiguo*. Ed. Akal, Madrid.

SANMARTÍN, J.- SERRANO, J. M., 1998, *Historia antigua del Próximo Oriente: Mesopotamia y Egipto*, Madrid.

b. Obres generals i monografies.

BRADLEY, K., (1998), *Esclavitud y sociedad en Roma*, Ed. Península, Barcelona.

BRODRICK, M., MORTON, A.A., 2001, *Diccionario básico de la Arqueología Egipcia*. Barcelona.

CORNELL, T.J., (1999), *Los orígenes de Roma. C, 1000-264 a.C*, Ed. Crítica. Barcelona.

CRAWFORD, M., (1981), *La República romana*, Ed. Taurus, Madrid.

- FORNIS, C., (2003), *Esparta. Historia, sociedad y cultura de un mito historiográfico*. Ed. Crítica, Barcelona.
- GALLEGO, J. (Ed.), (2003) *El mundo rural en la Grecia Antigua*, Ed. Akal, Madrid.
- GARNSEY, P.- SALLER, R., (1991), *El Imperio romano. Economía, sociedad y cultura*, Ed. Crítica, Barcelona.
- GIARDINA, A. (ed.) , (1991), *El hombre romano*, Madrid.
- GSCHNITZER, F., (1987), *Historia social de Grecia desde el período micénico hasta el final de la época clásica*, Madrid.
- PLACIDO, D., 1997, *La Sociedad Ateniense: la evolución social en Atenas durante la guerra del Peloponeso*, Barcelona.
- POSTGATE, J.M. , 1999, *La Mesopotamia arcaica*, Madrid.
- SINCLAIR, R. K., 1988, *Democracy and Participation in Athens*, Cambridge. (Hi ha traducció en castellà: Alianza Editorial 1999).

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Bloc 1. Pròxim Orient	Comentaris de Textos i mapes	Treball a casa		
Bloc 2. Grècia	Comentaris de Textos i mapes	Treball a casa		
Bloc 3. Roma	Comentaris de Textos i mapes	Treball a casa		

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
15/10/2010	Bloc 1. Pròxim Orient	Campus Virtual		
26/11/2010	Bloc 2. Grècia	Campus Virtual		
10/01/2010	Bloc 3. Roma	Campus Virtual		

